

31. tammikuuta 2003 klo 9.00

KONEen tilintarkastettu tilinpäätös 2002

KONEen tulos parani jälleen

- KONE osti suomalaisen konepajayhtiö Partekin. Partek on konsolidoitu KONEen tilinpäätökseen 1.7.2002 alkaen.
- KONE muodostuu kahdesta vahvasta liiketoimintaryhmästä: KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnasta ja KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnasta.
- Liikevaihto oli 4 342 (2001: 2 816) miljoonaa euroa. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 5,5 prosenttia ja oli 2 970 (2 816) miljoonaa euroa. Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto oli 1 372 (7-12/2001: 1 379) miljoonaa euroa.
- Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliikkeen poistoja oli 287,0 (256,4) miljoonaa euroa eli 9,7 (9,1) prosenttia liikevaihdosta ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan vastaavasti 64,2 (60,8) miljoonaa euroa eli 4,7 (4,4) prosenttia. Kohdistamattomat konsernikulut olivat 11 miljoonaa euroa.
- Tilikauden voitto parani 11 prosenttia ja oli 157,1 (141,1) miljoonaa euroa.
- Osakekohtainen tulos nousi 2,54 (2,42) euroon.
- Kassavirta liiketoiminnasta ennen rahoituskuluja ja veroja nousi lähes 80 prosenttia ja oli 615,6 miljoonaa euroa. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan osuus oli 460,7 ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan osuus 154,9 miljoonaa euroa.
- Hallitus ehdottaa, että B-sarjan osakkeelle maksettava osinko nousee 1,50 (0,73) euroon.

KONE Oyj:n pääjohtaja Antti Herlin vuosituloksen julkistamisen yhteydessä:

”KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan tehokkuus parani edelleen, ja saavutimme ennätystuloksen. Vuoden 2002 merkittävin tapahtuma oli Partekin osto. Kaupan jälkeen velkaantumisasasteemme nousi merkittävästi. Jo vuoden 2002 aikana aloitettiin menestyksekkäästi Partekin ydinliiketoimintoihin kuulumattomien osien myynti, ja Partekin kannattavuuden parantamiseen vaikuttavat toimenpiteet. Yritysmyyntit yhdistettynä vahvaan kassavirtaamme laskevat velkaantumisasastettamme nopeasti.

Kasvu mahdollistaa osakekohtaisen tuloksen paranemisen ja osakkeen arvon nousun. Pitkäaikaisena sijoituskohteena KONEen osake on ollut yksi Helsingin pörssin parhaista. On erittäin ilahduttavaa, että vuoden 2002 aikana osakkeenomistajiemme määrä kasvoi yli 70 prosenttia eli lähes 8 000 omistajaan. Haluamme jakaa menestyksemme omistajiemme kanssa. KONEen hallitus ehdottaa, että tilikauden voitosta jaetaan osinkoina 59 prosenttia osakkeenomistajillemme, eli 1,50 euroa B-sarjan osakkeelta. Teemme parhaamme, että olisimme myös tulevaisuudessa luotettava pitkäaikainen sijoituskohde.”

Lähetäjä:

KONE Oyj

Aimo Rajahalme
talousjohtaja

Outi-Maria Liedes
viestintäjohtaja

Lisätietoja:

Aimo Rajahalme, puh. 0204 75 4484

KONE on globaali palvelu- ja konepajayritys, joka on erikoistunut ihmisten ja tavaroiden kuljettamiseen. Yhtiön vuotuinen liikevaihto on 5,5 miljardia euroa ja henkilöstön määrä lähes 36 000. KONEen B-osake on listattu Helsingin Pörssissä.

www.kone.com

Oheisissa liitteissä esitetään tilintarkastetut hallituksen kertomus ja tilinpäätöstietoja.

Hallituksen toimintakertomus

Vuosi 2002 oli KONE-konsernille muutosten vuosi. KONE osti suomalaisen konepajayrityksen, Partek Oyj Abp:n. KONE-konserni koostuu nyt kahdesta vahvasta liiketoimintaryhmästä, KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnasta ja KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnasta, joka muodostuu Partekin liiketoiminnoista. KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta sisältyy vuoden 2002 tilinpäätökseen toiselta vuosipuoliskolta. Vertailulukuja vuoden 2001 toiselta puoliskolta ei ole konsolidoitu KONEen lukuihin.

KONE vahvisti myös yhteistyötään Toshiba kanssa. KONE osallistui Toshiba Elevators and Building Systems Corporationin suunnattuun osakeantiin, ja omistaa nyt 19,9 prosenttia yhtiöstä.

Näiden merkittävien rakenteellisten muutosten rinnalla liiketoiminta kehittyi edelleen menestyksellisesti. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan tulos parani jälleen. Myös materiaalinkäsittelyliiketoiminta saavutti tavoitteensa toisella vuosipuoliskolla.

Liikevaihto

KONE-konsernin konsolidoitu liikevaihto oli 4 342 (2001: 2 816) miljoonaa euroa. KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 5,5 prosenttia 2 970 (2 816) miljoonaan euroon. Euroopassa myynti lisääntyi 12 prosenttia 1 798 miljoonaan euroon. Pohjois-Amerikassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella myynti säilyi suunnilleen edellisvuotisen suuruisena.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto oli 1 372 (1 379) miljoonaa euroa. Sekä metsäkone- että traktoriliiketoiminnan myynti lisääntyi. Kuormankäsittelyn vertailukelpoinen myynti väheni hieman, kun taas kontinkäsittelyliiketoiminnan myynti pieneni alkuvuoden tilausten vähäisyyden vuoksi.

Tilaukset ja tilauskanta

Tilaukset vuonna 2002 olivat 3 261 (2 100) miljoonaa euroa. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminta sai tilauksia 2 129 (2 100) miljoonan euron arvosta. Euroopassa uusien hissien ja liukuportaiden sekä modernisointien tilaukset säilyivät viimevuotisella tasolla. Pohjois-Amerikassa tilaukset vähenivät noin 20 prosenttia. Aasian ja Tyynenmeren alueella tilausten määrä oli jälleen uusi ennätys. Tilaukset lisääntyivät yli 65 prosenttia.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan tilaukset olivat 1 132 (1 058) miljoonaa euroa. Huolimatta liiketoiminta-alueiden kysyntää ohjaavien markkinoiden epäyhtenäisestä kehityksestä tilaukset lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna.

Tilaukanta vuoden 2002 lopussa oli 2 240 (1 881) miljoonaa euroa. Tilaukannasta hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan osuus oli 1 792 (1 881) miljoonaa euroa ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan osuus 447,7 (30.6.2002: 424,8) miljoonaa euroa.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan uusien laitteiden tilaukanta vastaa yli vuoden toimituksia, kun taas materiaalinkäsittelyliiketoiminnassa toimitusaika on tyypillisesti keskimäärin 6–8 viikkoa.

Tulos, tase ja kassavirta

Liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja oli 340,2 (256,4) miljoonaa euroa eli 7,8 (9,1) prosenttia liikevaihdosta. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja oli 287,0 (256,4) miljoonaa euroa ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja 64,2 (60,8) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja on pienempi kuin liiketoimintaryhmien yhteenlaskettu liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja, koska se sisältää varauksia KONEen avainhenkilöiden optio-ohjelmaan ja toiminnan uudelleenjärjestelyihin, sekä kohdistamattomia konsernikuluja.

Tilikauden tulos oli 157,1 (141,1) miljoonaa euroa, ja osakekohtainen tulos 2,54 (2,42) euroa.

Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä oli erittäin vahva: 615,6 (343,6) miljoonaa euroa. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan osuus oli 460,7 miljoonaa euroa ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan osuus 154,9 miljoonaa euroa. Konsernin kassavirta liiketoiminnasta oli 496,9 (254,5) miljoonaa euroa. Investointien kassavirta, joka sisältää strategiset yritysostot, oli 1 494,4 (38,5) miljoonaa euroa.

KONE-konsernin nettovelka vuoden lopussa oli 1 251,5 miljoonaa euroa, johon sisältyvät 102,1 miljoonan euron pääomallinat. Omavaraisuusaste oli 24,2 (36,6) prosenttia, ja nettovelkaantumisaste 125 prosenttia.

Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto oli 19,0 (30,2) prosenttia ja oman pääoman tuotto 18,4 (20,4) prosenttia.

Henkilöstö

KONEen henkilöstömäärä oli vuoden 2002 lopussa 35 864 (22 949). Henkilöstömäärän kasvu johtui pääasiassa KONEen ja Partekin yhdistämisestä. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnassa työskenteli 23 317 henkilöä ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnassa 12 547 henkilöä vuoden 2002 lopussa.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta

Markkinat

Uusien hissien ja liukuportaiden kysyntä seuraa yleistä taloustilannetta ja rakennusalan suhdanteita. Euroopassa markkinatilanne vaihteli maittain, mutta kokonaisuutena kysyntä kuitenkin väheni. Kysyntä lisääntyi Aasiassa, erityisesti Kiinassa, kun taas Pohjois-Amerikan markkinat supistuivat.

Huolto- ja modernisointimarkkinat kehittivät tasaisesti. Aasiassa uusien hissien myynti lisääntyi, mikä vilkastutti myös huoltosopimusten kysyntää. Modernisointimarkkinat eivät kasvaneet, vaan saattoivat maailmanlaajuisesti hieman supistua.

KONE jatkoi aktiivisesti yritysostoja ja osti kertomusvuonna yli 20 yritystä, jotka keskittyvät pääasiassa hissien ja rakennusten automaattiovien huoltoon. Ostettujen yritysten vuotuinen yhteenlaskettu liikevaihto on noin 50 miljoonaa euroa.

Liikevaihto

Liikevaihto oli 2 970 (2 816) miljoonaa euroa eli 5,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Suurin osa myynnistä tulee Euroopasta, joka on maailman suurin hissimarkkina. Pohjois-Amerikan osuus myynnistä pieneni hieman. Aasian osuus on edelleen 10 prosenttia, mutta tilaukset lisääntyvät nopeasti. Tulevaisuudessa tämä näkyy myynnin alueellisessa jakaumassa.

Uusien laitteiden toimitusten arvo vuonna 2002 oli 1 277 (1 182) miljoonaa euroa eli 43 prosenttia hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta. Huolto- ja modernisointiliiketoiminnan liikevaihto oli 1 693 (1 634) miljoonaa euroa eli 57 prosenttia hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta. Suhteelliset osuudet ovat säilyneet lähes muuttumattomina viime vuodet. Rakennusten automaattiovien huollon noin 120 miljoonan euron liikevaihto sisältyy huolto- ja modernisointiliiketoiminnan liikevaihtoon.

Tilaukset ja tilauskanta

Tilaukset olivat 2 129 (2 100) miljoonaa euroa. Luku ei sisällä huoltosopimuksia. KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta onnistui saavuttamaan tavoitteensa, eli yhtä suuren tilauskertymän kuin vuonna 2001. Maailmanlaajuiset liukuporrasmarkkinat supistuivat, kun tiettyjen maiden markkinat kuten Saksan, pienenivät edellisvuoden korkealta tasolta.

Euroopassa uusien hissien, liukuportaiden ja modernisointien tilauksia saatiin suunnilleen yhtä paljon kuin edellisena vuonna. Markkinat säilyivät edellisvuotisen kokoisina tai supistuivat hieman. Kilpailukykyisten tuotteiden ja vuoden aikana tehtyjen yritysostojen ansiosta KONE onnistui säilyttämään tai jopa kasvattamaan markkinaosuuttaan Euroopassa alentamatta hintojaan.

Tilaukset Pohjois-Amerikassa vähenivät noin 20 prosenttia. Markkinat pienenivät noin 15 prosenttia. Eniten vähenivät hissitilaukset toimistorakennuksiin. Myös liukuporrasmarkkinat kärsivät huonosta taloudellisesta tilanteesta. KONE onnistui saavuttamaan tavoittelemansa markkinaosuuden vaikeassa markkinatilanteessa. Hintataso pidettiin, joten tilauskannan katteet säilyivät ennallaan. Liiketoimintaa on jo sopeutettu heikentyneeseen kysyntään.

Aasian ja Tyynenmeren alueella tilaukset lisääntyivät jälleen ennätyslukemiin. Jo monta vuotta jatkunut kasvu ylsi nyt 65 prosenttiin. Kiinan markkinat ovat kasvaneet voimakkaasti. Myös KONEen osuus kokonaismarkkinoista on kasvanut. Australian markkinoiden merkitys KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnalle on lisääntynyt useiden vuosien ajan. KONEen teknologinen ylivoima on vakuuttanut australialaiset asiakkaat. KONE on maanosan johtava hissi- ja liukuporrasuotemerkki.

KONEen globaaleja tuotteita valmistava Kunshanin tehdas Kiinassa aloitti toimintavuonna viennin muihin Aasian maihin ja Australiaan. Tehdasta kehitetään Aasian ja Tyynenmeren alueen logistiikkakeskukseksi.

Huoltokannan kehittyminen

Euroopassa KONEella oli huoltokannassaan lähes 390 000 laitetta. Pohjois-Amerikassa KONEen huoltokantaan kuului yli 85 000 hissiä ja liukuporrasta. Tietoisuus hissien ja liukuportaiden kunnossapidon tärkeydestä on lisääntynyt Kiinassa ja muualla Aasiassa, mikä on kasvattanut KONEen huoltokantaa tasaisesti tällä alueella. Vuoden lopussa huoltokanta Aasiassa koostui yli 20 000 laitteesta. Kiinassa huoltoliiketoiminta tarjoaa hissi- ja liukuporrasliiketoiminnalle hyvät edellytykset kasvuun tulevina vuosina.

Rakennusten automaattiovien huoltotoiminta on aloitettu kaikilla tärkeimmillä markkina-alueilla. Tämä liiketoiminta kasvoi noin 20 prosenttia. KONEen huoltokantaan kuului yli 180 000 ovea. Liikevaihto oli noin 120 miljoonaa euroa. Liikevaihdon osuus koko hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta on pieni, mutta kasvuvauhti on hyvä.

KONE keskittyy kehittämään ja kasvattamaan tätä uutta liiketoimintaa sekä hyödyntämään hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan kanssa yhteisiä synergioita.

Tulos, sitoutuneen pääoman tuotto ja kassavirta

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja kasvoi 12 prosenttia 287,0 (256,4) miljoonaan euroon, joka vastaa 9,7 (9,1) prosenttia liikevaihdosta.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan kannattavuus parani edelleen tuotekehityksen avulla komponenttikustannuksissa saavutettujen säästöjen ja tehostuneen asennuksen ansiosta. Kertomusvuoden aikana uusien hissien ja liukuportaiden liiketoiminnot yhdistettiin yhdeksi yksiköksi ja hissien ja liukuportaiden huoltotoiminnot toiseksi. Myös edistykselliseen KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvien tuotteiden saama asema ja menestys markkinoilla paransi kannattavuutta.

Uuden teknologian lisääntynyt käyttö huollossa luo perustan sille, että tulostaso säilytetään kovassa kilpailutilanteessa. Parantaakseen kannattavuuttaan haastavassa modernisointiliiketoiminnassa KONE lisää tuotteistettujen ratkaisujen käyttöä.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan käyttöpääoma pyritään säilyttämään negatiivisena. Käyttöpääoma oli -84,5 (+38,5) miljoonaa euroa vuoden 2002 lopussa. Käyttöpääomaa vapautui kertomusvuoden aikana yli 120 miljoonaa euroa. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet olivat 186,6 (206,9) miljoonaa euroa.

Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä oli vahva: 460,7 (343,6) miljoonaa euroa. Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto oli 35,9 (30,2) prosenttia.

Investoinnit, tuotekehitys ja kehitysohjelmat

Investoinnit tuotantolaitoksiin, kenttätoimintaan ja tietojärjestelmiin olivat 51,1 (45,7) miljoonaa euroa. Investoinnit keskitetään entistä enemmän liiketoimintaprosesseja tukeviin tietojärjestelmiin.

Tietojärjestelmien harmonisointi on edennyt kertomusvuonna. KONE-tietojärjestelmämalli päivitettiin menestyksekkäästi uusimmilla ohjelmistoversioilla. Tietojärjestelmämalli kokoaa KONEen sellaiset toimintaperiaatteet, prosessit ja järjestelmät, joita kaikki KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan yksiköt käyttävät eri puolilla maailmaa. KONE-tietojärjestelmämalliin liitettiin uusia toimintoja, kun toinen versio otettiin käyttöön Belgiassa joulukuussa. Järjestelmän toisen version käyttöä laajennetaan vuonna 2003 uusiin yksiköihin.

Vuoden 2002 alussa KONE avasi yhdeksässä maassa uuden Internet-palvelun, jonka avulla asiakkaille aukeaa uusi yhteydenpitokanava hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan myynti- ja huolto-organisaatioon.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan tuotekehityskustannukset olivat 40,2 (40,8) miljoonaa euroa eli 1,4 (1,4) prosenttia liikevaihdosta. KONEen uuden teknologian ja uuden huoltovalikoiman kilpailukykyä vahvistettiin edelleen.

KONE ja Toshiba Elevators and Building Systems Corporation aloittivat useita yhteisprojekteja vuoden aikana. Aasiassa tehdyistä tuotannonjärjestelyistä ja yhteisistä ostoprojekteista saatiin hyviä tuloksia. Tuotantoyhteistyö syvenee merkittävästi, kun KONE siirtyy käyttämään Toshiba toimittamia hissien automaattiovia Kiinan markkinoilla.

Näkymät

Kilpailutilanne uusien hissien ja liukuportaiden markkinoilla Euroopassa säilynee kireänä vuonna 2003, koska talouskasvun ei uskota piristyvän merkittävästi. Rakennusteollisuuden supistumisen uskotaan pysähtyvän Pohjois-Amerikassa vuonna 2003. Aasiassa Kiinan nopeasti kehittyvät markkinat antavat hyvät edellytykset kasvun jatkumiseen vuonna 2003.

Uusien hissien ja liukuportaiden tilausten ja myynnin uskotaan säilyvän suunnilleen samansuuruisina kuin vuonna 2002.

Modernisoinnit ja automaattiovien huolto tarjoavat edelleen kasvun mahdollisuuksia koko Euroopassa. Sisäisten organisaatiojärjestelyjen ja edistyksellisten tuotteiden ansiosta KONEen odotetaan parantavan asemaansa Pohjois-Amerikan huoltomarkkinoilla. Myös Kiinan markkinat tarjoavat kasvumahdollisuuksia huolto- ja modernisointitoiminnassa.

Huolto- ja modernisointitoiminnan liikevaihdon odotetaan kasvavan noin viisi prosenttia vuonna 2003.

Rakennusten automaattiovien huollon kasvutavoite on 20 prosenttia. Tähän pyritään sekä yritysostoin että kasvamalla organisesti.

KONEen edistyksellinen teknologia ja seitsenvuotinen, ainutlaatuinen kokemus konehuoneettomien hissien kehittämisestä, asennuksesta ja huollosta tarjoavat hyvät edellytykset ylittää 10 prosentin liikevoittotavoite ennen konserniliikearvon poistoja vuonna 2003.

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta koostuu neljästä liiketoiminta-alueesta: kontinkäsittelystä, kuormankäsittelystä, metsäkoneista ja traktoreista. Lisäksi siihen sisältyy muita omistuksia. Tilinpäätökseen materiaalinkäsittelyliiketoiminta sisältyy vuoden 2002 toiselta puoliskolta.

Markkinat

Kontinkäsittelylaitteiden kysyntä osoitti elpymisen merkkejä viimeisellä vuosineljänneksellä.

Ajoneuvojen kuormankäsittelylaitteiden markkinat pienenevät, kun Pohjois-Amerikan ja Euroopan talouden epävarmuus heikensi rakennusalaan ja kuorma-automarkkinoita, jotka suurelta osin ohjaavat kuormankäsittelylaitteiden kysyntää.

Metsäkonemarkkinat piristyivät selvästi Euroopassa kesän jälkeen mutta säilyivät heikkoina Pohjois-Amerikassa.

Traktoreiden kysyntä oli hyvä kummallakin päämarkkina-alueella eli Euroopassa ja Brasiliassa.

Liikevaihto

Liikevaihto oli suunnilleen yhtä suuri kuin vuonna 2001 eli 1 372 (7-12/2001: 1 379) miljoonaa euroa, josta liiketoiminta-alueiden osuus oli 1 175 (1 207) miljoonaa euroa. Sekä metsäkone- että traktoriliiketoiminnan myynti lisääntyi. Kuormankäsittelyliiketoiminnan

vertailukelpoinen liikevaihto supistui hieman, ja kontinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto pieneni alkuvuoden tilausten vähäisyyden vuoksi.

Tilaukset ja tilauskanta

Tilaukset vuoden 2002 toisella puoliskolla lisääntyivät seitsemän prosenttia eli 1 132 (1 058) miljoonaa euroon. Tilauskanta vuoden lopussa oli 447,7 (424,8) miljoonaa euroa.

Huolimatta siitä, että kysyntää ohjaavat markkinat kehittyivät epätasaisesti, tilaukset lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna. Tilausten määrä vuoden viimeisellä neljänneksellä oli liiketoiminta-alueiden historian suurin. Metsäkoneiden tilaukset ja tilauskanta lisääntyivät runsaasti. Myös traktoriliiketoiminta sai aiempaa enemmän tilauksia, ja tilauskanta vuoden lopussa oli ennätyskellisen suuri. Kontinkäsittelyn tilaukset lisääntyivät, mutta tilauskanta kutistui hieman. Kuormankäsittelyn tilaukset ja tilauskanta säilyivät edellisvuotisen suuruisina, kun vuonna 2001 myydyt liiketoiminnat otetaan huomioon.

Tulos, sitoutuneen pääoman tuotto ja kassavirta

Liikevoitto ennen konserniliiketarvon poistoja oli 64,2 (60,8) miljoonaa euroa eli 4,7 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Liiketoiminta-alueiden osuus oli 51,3 miljoonaa euroa eli 4,4 (4,4) prosenttia niiden liikevaihdosta. Viimeisen vuosineljänneksen tuloslukuihin on tehty varaus toiminnan uudelleenjärjestämiseksi.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan käyttöpääoma vuoden 2002 lopussa oli 410,9 (30.6.2002: 466,3) miljoonaa euroa. Käyttöpääomaa vapautui 55 miljoonaa euroa heinä–joulukuussa 2002. Aineellinen käyttöomaisuus oli 461,9 (30.6.2002: 462,1) miljoonaa euroa.

Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä oli 154,9 miljoonaa euroa, ja liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto oli 8,7 (8,0) prosenttia.

Investoinnit ja kehitysohjelmat

Liiketoiminta-alueiden investoinnit tuotantolaitoksiin, kenttätoimintaan ja tietojärjestelmiin olivat 24,8 miljoonaa euroa.

Eurooppalaisten asiakkaidensa palvelun parantamiseksi ja oman varaosalogistiikkansa tehostamiseksi kontinkäsittelyliiketoiminta perusti varaosien jakelukeskuksen Metztiin, Ranskaan. Toiminta on toteutettu yhdessä kuormankäsittelyliiketoiminnan kanssa. Jakelukeskuksessa on yli 12 000 nimikettä, ja toimitusaika lähes kaikkiin Euroopan maihin on vuorokausi.

Kuormankäsittelyliiketoimintaan kuuluva Hiab vahvistaa kilpailukykyään uudistamalla pienten kappaletavaranostureiden tuotantonsa. Tuotantolaitosten määrää vähennetään ja pienten kappaletavaranostureiden tuotanto keskitetään Meppelin tehtaalte Alankomaihin. Tämän takia Hiabin Lemin tehdas Tanskassa ja Humblebaekin toimisto Tanskassa suljetaan

vuoden 2003 aikana. Kappaletavaranostureita valmistetaan vastaisuudessa kolmessa tehtaassa Euroopassa: Hudiksvallissa Ruotsissa, Meppelissa Alankomaissa ja Zaragozassa Espanjassa.

Traktoriliiketoiminta laajensi Suomessa sijaitsevaa Suolahden kokoonpanotehdasta vuonna 2002, ja laajentamista jatketaan vuonna 2003. Laajennus perustuu Valtra-traktoreiden kansainvälisen kysynnän jatkuvaan kasvuun. Myös traktoreiden tehon ja monikäyttöisyyden lisääntyminen vaikuttivat omalta osaltaan investointipäätökseen. Investointi mahdollistaa vuoden 2003 aikana 2 000 traktorin lisätuotannon. Kokoonpanotehtaan investointi on lähes 8 miljoonaa euroa.

Uusia tuotteita

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan tuotekehityskustannukset olivat 23,1 (23,7) miljoonaa euroa eli 1,7 (1,7) prosenttia liikevaihdosta.

Kontinkäsittelyliiketoiminta toi markkinoille useita Kalmar-tuotteita kuten uuden 9–18 tonnin haarukkatrukkimalliston ja uusia konttikurottajia. Yhdysvaltain armeijan jälkeen Australian ja Ison-Britannian armeijat ovat toisena maailmassa ottaneet käyttöön maastokäyttöisiä konttikurottajia. Maailman ensimmäinen konttiterminaali, jossa toimivat Kalmarin miehittämättömät konttilukit, avattiin Brisbanessa Australiassa.

Kuormankäsittely toi markkinoille kuusi uutta mallia uuden sukupolven kappaletavaranosturien HIAB XS -sarjaan, kaksi uutta mallia Moffett-ajoneuvotrukkimallistoon ja uuden Multilift-keinukippilaitteen.

Metsäkoneet otti Valmet Combi -yhdistelmämeträkoneen sarjatuotantoon. Yhdistelmämeträkone sekä korjaa puut että kuljettaa ne metsästä. Uudet Valmet 901.2 -harvesteri ja Valmet 840.2 -kuormatraktori otettiin hyvin vastaan markkinoilla.

Traktorit teki kaikkien aikojen merkittävimmän tuotelanseerauksensa ja toi markkinoille suuritehoisten Valtra-traktoreiden T-sarjan. Markkinoille tuotiin myös harvennuspuunkorjuuseen tarkoitettu F-linja.

Palvelut

Huoltopalvelujen ja varaosien myynti oli 185 miljoonaa euroa eli noin 16 prosenttia liikevaihdosta.

Jälleenmyyjille suunnitellun sähköisen varaosien tilausmahdollisuuden kehittäminen kohensi kuormankäsittely- ja metsäkoneliiketoiminnan asiakaspalvelua huomattavasti.

BNP Paribas Lease Groupin kanssa sovittiin asiakasrahoitusohjelmasta Isossa-Britanniassa, Ranskassa ja Saksassa. Sopimus tarjoaa liiketoiminta-alueille, jälleenmyyjille ja loppuasiakkaille kattavat rahoituspalvelut yhdestä lähteestä.

Näkymät

Konttiliikenteen on arvioitu lisääntyvän noin kuudesta seitsemään prosenttia vuosittain seuraavan kahden vuoden aikana, mikä kasvattaa jonkin verran kontinkäsittelylaitteiden markkinoita. Ajoneuvojen kuormankäsittelylaitteiden kysynnän odotetaan säilyvän suunnilleen vuoden 2002 suuruisena, koska kuorma-automyynnin ja rakennusteollisuuden elpymisestä ei näy merkkejä. Metsäkoneiden ja puutavaranosturien markkinoiden odotetaan kasvavan maltillisesti vuonna 2003. Euroopan ja Brasilian traktorimarkkinoilla edellisvuonna erinomaisesti muodostuneen kysynnän odotetaan hieman heikentyvän vuonna 2003.

Liiketoiminta-alueiden tilausten ja liikevaihdon kokonaisuutena odotetaan säilyvän ainakin yhtä suurina kuin vuonna 2002. Liikevoittoprosentin ennen konserniliikearvon poistoja arvioidaan ylittävän viisi prosenttia.

Keskeisimmät toimet kannattavuuden parantamiseksi ovat huoltopalvelujen lisääminen, ostotoiminnan edelleen kehittäminen, ulkoistamisen lisääminen joustavuuden parantamiseksi, erityisen huomion kiinnittäminen tulostavoitteet alittaviin yksiköihin sekä tehokkaan ja pääomarakenteeltaan kevyen liiketoiminnan kehittäminen.

Tavoitteena on parantaa materiaalinkäsittelyliiketoiminnan kannattavuutta kohti pitkän aikavälin liikevoittotavoitetta, joka on kahdeksan prosenttia ennen konserniliikearvon poistoja. Siihen päästään, kun pidemmän aikavälin synergiat ovat toteutuneet.

Partekin osto

Kesäkuussa toteutettiin osakekauppa, jossa KONE osti Suomen valtiolta 30,2 prosenttia Partek Oyj Abp:n osakkeista. Kauppa rahoitettiin 106 miljoonan euron valtiolle suunnatulla osakeannilla ja 119 miljoonan euron käteissuorituksella. Kesäkuussa KONE teki myös julkisen ostotarjouksen Partekin lopuista osakkeista. Tarjoushinta oli 15,30 euroa osakkeelta. Yli 90 prosenttia osakkeista siirtyi KONEen omistukseen tarjouksen voimassaoloaikana.

Tarjousajan päätyttyä lopuista osakkeista tehtiin lunastustarjous, joka päättyi 11. lokakuuta 2002. Tämän jälkeen KONE omisti 99,5 prosenttia Partekin osakekannasta. Omistusoikeus Partekin vähemmistöosakkaiden jäljelle jääneisiin osakkeisiin siirtyi KONEen kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Kone Finance Oy:lle, 18. joulukuuta 2002, jolloin Partekin osakkeen noteeraus Helsingin Pörssissä päättyi.

Yhteistyö Toshiba kanssa

KONE vahvisti kertomusvuoden aikana myynti- ja markkinointiyhteistyötään Toshiba kanssa.

KONE osallistui maaliskuussa Toshiba Elevator and Building Systems Corporationin (TELC) järjestämään suunnattuun osakeantiin, ja omistaa sen seurauksena 19,9 prosenttia TELC:sta. Investoinnin arvo oli 158 miljoonaa euroa. Samaan aikaan KONE Oyj myi markkinoilta ostamansa 829 580 B-sarjan osaketta TELC:lle yhteisarvoltaan 86,3 miljoonaa euroa. Saatua

myyntivoittoa ei ole kirjattu tuloslaskelmaan vaan suoraan taseen omaan pääomaan. Vuoden 2002 yhtiökokouksessa KONEen hallitukseen valittiin uudeksi jäseneksi TELC:in toimitusjohtaja ja CEO Hiroshi Nishioka.

Katsauskauden päättyessä TELC omisti lähes viisi prosenttia KONEen osakkeista.

Liiketoimintojen myynnit

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan suurimpien muiden omistusten myynneistä allekirjoitettiin sopimukset joulukuussa 2002. Nordkalk Oyj Abp:n ja Paroc Group Oy Ab:n omistusosuuden myynnit saadaan päätökseen vuoden 2003 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Nordkalkista maksettava kauppahinta on vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen 270 miljoonaa euroa. Kauppahinnasta vähennetään Nordkalkin liikkeelle laskema listautumisehtoinen 100 miljoonan euron pääomalaina ja yhtiön korolliset nettovelat. Osakkeista maksettavaksi kauppahinnaksi arvioidaan 140 miljoonaa euroa.

Velaton kauppahinta Parocin 38 prosentin omistusosuudesta on noin 75 miljoonaa euroa, joka sisältää osakkeiden kauppahinnan ja lainojen takaisinmaksun.

Osakkeet ja yhtiökokoukset

Helmikuussa pidetyssä KONE Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa vahvistettiin vuoden 2001 tilinpäätös, hyväksyttiin hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä ja myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus tilikaudelta 2001. Hallituksen puheenjohtajaksi tilikaudeksi 2002 valittiin edelleen Pekka Herlin ja muiksi varsinaisiksi jäseniksi Antti Herlin, Gerhard Wendt, Iiro Viinanen ja Jean-Pierre Chauvarie. Lisäksi hallitukseen valittiin 1. huhtikuuta 2002 alkaen TELC:in toimitusjohtaja ja CEO Hiroshi Nishioka.

Lisäksi yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen hankkia enintään 1 007 726 KONEen osaketta, niin että A-sarjan osakkeita voidaan hankkia enintään 174 247 kappaletta ja B-sarjan osakkeita enintään 833 479 kappaletta ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä. Vuonna 2002 KONE osti 833 479 omaa B-sarjan osakettaan kokonaishintaan 26,3 miljoonaa euroa eli 31,56 euroa osakkeelta. Määrä oli yhtiökokouksen valtuuttama enimmäismäärä. Ostetut osakkeet edustavat 1,3 prosenttia osakkeista ja 0,6 prosenttia äänimäärästä.

Ylimääräinen yhtiökokous 24. toukokuuta 2002 hyväksyi KONE Oyj:n osakkeiden jakamiseen kolmeen osaan. Osakkeen nimellisarvo laski tämän seurauksena kolmesta eurosta yhteen euroon.

Toinen ylimääräinen yhtiökokous 14. kesäkuuta 2002 hyväksyi Suomen valtion ja KONEen välisen osakekaupan, jossa osakepääomaa korotettiin uusmerkinnällä 3 000 000 eurolla. 3 000 000 uutta B-sarjan osaketta tarjottiin Suomen valtion merkittäväksi hintaan 35,33 euroa osakkeelta, yhteensä 105 990 000 euroa. Valtio maksoi merkintähinnan Partek Oyj Abp:n osakkeilla, joita oli yhteensä 6 927 451 kappaletta arvoltaan 15,30 euroa osakkeelta.

Hallituksen 22. joulukuuta 2000 tekemän päätöksen mukaan A-sarjan osakkeiden omistajalla on oikeus vaatia A-sarjan noteeraamattomien osakkeidensa muuntamista B-sarjan noteeratuiksi osakkeiksi suhteessa 1:1. Tarjous on voimassa 31. joulukuuta 2003 asti. KONEen hallituksen puheenjohtaja Pekka Herlin vaati 20. joulukuuta 2002 omistamiensa 928 734 A-sarjan osakkeen muuntamista B-sarjan osakkeiksi, ja KONEen hallitus hyväksyi muuntamisen.

Yhtiökokous ja voitonjako

Konsernin jakokelpoinen oma pääoma on 661,2 miljoonaa euroa. Emoyhtiön vapaa oma pääoma edellisiltä tilikausilta on 819,0 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 35,6 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävissä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 1,48 (0,71) euroa kutakin A-sarjan osaketta kohden ja 1,50 (0,73) euroa kutakin ulkona olevaa B-sarjan osaketta kohden. Osingonjaon täsmäytyspäivä on 26. helmikuuta 2003, ja osinkojen maksupäiväksi ehdotetaan 5. maaliskuuta 2003. Mikäli 21. helmikuuta 2003 kokoontuva varsinainen yhtiökokous hyväksyy hallituksen voitonjakoehdotuksen, osingonjakoon käytetään 93,8 (42,3) miljoonaa euroa.

KONEen hallitus on tehnyt myös esityksen varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiökokous jatkaisi hallituksen valtuutusta omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla siten, että hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään viisi prosenttia yhtiön koko osake- ja äänimäärästä. Esityksen mukaan omat osakkeet hankitaan käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa ja muissa järjestelyissä sekä yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi. Tämä valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Näkymät

Tämän kertomuksen kirjoittamisen aikaan sekä taloudellinen että poliittinen epävarmuus on lisääntynyt, minkä takia markkinoiden kehitystä on erityisen vaikeaa arvioida. KONEen liikevaihdon ja tuloksen arvioiminen on myös haastavampaa kuin ennen Partekin ostoja, koska ostetun liiketoiminnan luonne on erilainen kuin hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnassa uusien hissien ja liukuportaiden tilausten ja liikevaihdon uskotaan säilyvän suunnilleen yhtä suurina kuin vuonna 2002. Huolto- ja modernisointitoiminnan liikevaihdon odotetaan kasvavan noin viisi prosenttia vuonna 2003. Huolto- ja tilauskantamme vuoden lopussa tukevat näitä arvioita.

Olemme vakuuttuneita, että saavutamme KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnalle asetetun yli 10 prosentin liikevoittotavoitteen ennen konserniliikearvon poistoja, kun jatkamme tuotteidemme ja prosessiemme kehittämistä. Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liiketoiminta-alueiden tilausten ja liikevaihdon odotetaan säilyvän ainakin yhtä suurina kuin vuonna 2002. Liikevoittoprosentin ennen konserniliikearvon poistoja arvioidaan ylittävän viisi prosenttia. Kannattavuuden ja kassavirran parantamiseksi tehdyt ja suunnitellut toimet tukevat näkemystä, että kannattavuustavoite saavutetaan.

Yhdistämällä KONEen ja Partekin konsernihallinnon toiminnot, verosuunnittelulla ja yhdistämällä rahoitustoiminnot saavutamme säästöjä kummallekin liiketoimintaryhmälle ja koko konsernille. Nämä säästöt saavutetaan suurelta osin jo vuonna 2003, ja ne tarjoavat hyvät edellytykset KONEen kannattavuuden parantamiseksi vuonna 2003.

Molempien liiketoimintaryhmien vahvaksi arvioitu kassavirta ja yritysmyyntien toteutuminen vahvistavat selvästi KONEen tasetta vuonna 2003.

Helsingissä 31. tammikuuta 2003

KONE Oyj
Hallitus

Tilintarkastettu

KONSERNITULOSLASKELMA

MEUR	2002	%	2001	%
LIKEVAIHTO	4 341,8		2 816,3	
Kulut	-3 926,0		-2 516,1	
Poistot	-140,6		-82,4	
LIKEVOITTO	275,2	6,3	217,8	7,7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	5,9		1,3	
Rahoitustuotot ja -kulut	-24,9		-0,4	
VOITTO ENNEN VEROJA	256,2	5,9	218,7	7,8
Verot	-95,5		-76,5	
Vähemmistöosuus	-3,6		-1,1	
TILIKAUDEN VOITTO	157,1	3,6	141,1	5,0

KONSERNITASE

VASTAAVAA (MEUR)	31.12.2002	31.12.2001
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET		
Aineettomat hyödykkeet		
Konserniliikearvo	1 063,1	417,3
Muut pitkävaikutteiset menot	57,1	25,6
	1 120,2	442,9
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	101,4	12,2
Rakennukset	240,7	107,4
Koneet ja kalusto	284,5	83,6
Maksetut ennakot	22,1	3,7
	648,7	206,9
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	207,7	14,0
Omat osakkeet	26,3	57,3
	234,0	71,3
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄ-AIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		
	2 002,9	721,1
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
Vaihto-omaisuus		
Aineet, tarvikkeet ja valmiit tuotteet	476,9	85,7
Keskeneräiset työt	454,3	498,9
Maksetut ennakot	5,3	3,8
Saadut ennakot	-406,1	-476,4
	530,4	112,0
Saamiset		
Myyntisaamiset	842,9	611,9
Lainasaamiset	60,8	4,1
Muut saamiset	7,6	10,6
Siirtosaamiset	295,9	194,4
	1 207,2	821,0
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	293,8	384,3
	125,9	68,9
	419,7	453,2
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		
	2 157,3	1 386,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ		
	4 160,2	2 107,3

VASTATTAVAA (MEUR)	31.12.2002	31.12.2001
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	63,5	60,5
Ylikurssirahasto	219,6	95,9
Omien osakkeiden rahasto	26,3	57,3
Muuntoero	20,9	61,0
Kertyneet voittovarot	519,8	390,0
Tilikauden voitto	157,1	141,1
Pääomalainat	102,1	0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 109,3	805,8
VÄHEMMISTÖOSUUDET		
	20,1	1,4
PAKOLLISET VARAUKSET		
	247,0	220,5
VIERAS PÄÄOMA		
Laskennallinen verovelka	49,6	25,9
Pitkäaikainen velka		
Lainat	975,8	350,3
Lyhytaikainen velka		
Lainat	596,2	7,3
Ostovelat	385,7	151,8
Siirtovelat	718,6	492,2
Muut lyhytaikaiset velat	57,9	52,1
	1 758,4	703,4
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 783,8	1 079,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 160,2	2 107,3

KASSAVIRTA

MEUR	2002	2001
Liiketoiminnan kassavirta ennen veroja ja rahoituseriä:		
KONE hissi- ja liukuporrasliiketoiminta	460,7	343,6
KONE materiaalinkäsittelyliiketoiminta (7-12/02)	154,9	
Yhteensä	615,6	343,6
Verojen ja rahoituserien kassavirta	-118,7	-89,1
Investointien kassavirta	-887,7	-77,5
Maksetut osingot	-42,3	-29,0
Nettovelan muutos	-433,1	148,0
Partekin nettovelka 1.7.2002*	866,0	
Nettovelka kauden alussa	-47,6	100,4
Nettovelka kauden lopussa*	1 251,5	-47,6

* pääomalainat sisältyvät

SAADUT TILAUKSET	2002	2001
KONE hissi- ja liukuporrasliiketoiminta	2 129	2 100
KONE materiaalinkäsittelyliiketoiminta (7-12/02)	1 132	-
Yhteensä	3 261	2 100

TILAUSKANTA	2002	2001
KONE hissi- ja liukuporrasliiketoiminta	1 792	1 881
KONE materiaalinkäsittelyliiketoiminta	448	-
Yhteensä	2 240	1 881

INVESTOINNIT	2002	2001
KONE hissi- ja liukuporrasliiketoiminta	51	46
KONE materiaalinkäsittelyliiketoiminta (7-12/02)	42	-
Yhteensä	93	46

HENKILÖSTÖ keskimäärin	2002	2001
	29 407	22 964

HENKILÖSTÖ 31.12	2002	2001
KONE hissi- ja liukuporrasliiketoiminta	23 317	22 949
KONE materiaalinkäsittelyliiketoiminta	12 547	-
Yhteensä	35 864	22 949

TUNNUSLUVUT

		2002	2001
Voitto/osake	EUR	2,54	2,42
Oma pääoma/osake	EUR	15,66	12,91
Taseen loppusumma	MEUR	4 160	2 107
Korolliset nettovelat*	MEUR	1 252	-47
Omavaraisuusaste	%	24,2	36,6
Nettovelkaantumisaste*	%	125	neg.
Oman pääoman tuotto	%	18,4	20,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	16,4	23,4
Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto	%	19,0	30,2

*Pääomalainat sisältyvät velkoihin

KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

VASTUUT (MEUR)	2002	2001
Kiinnitykset	26,4	1,4
Pantit	22,7	21,6
Takaukset		
Osakkuusyhtiöiden puolesta	4,1	2,9
Muiden puolesta	19,6	2,4
Leasingvastuut	178,2	117,3
Muut vastuut	111,4	0,0
Vastuut yhteensä	362,4	145,6

JOHDANNAISSOPIMUKSET (MEUR)	2001	2001
Valuuttatermiinit	983,9	225,4
Valuuttaoptiot	83,2	192,8
Valuutanvaihtosopimukset	153,8	0,0
Koronvaihtosopimukset	276,6	0,0
Yhteensä	1 497,5	418,2

**LIIKETOIMINTARYHMIEN TUNNUSLUKUJA
VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN**

SAADUT TILAUKSET

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	Yhteensä
2001	606,7	531,2	490,7	471,0	2 099,6
2002*	500,2	607,6	490,6	530,2	2 128,6
2002**			500,9	631,5	1 132,4

LIKEVAIHTO

MEUR	Q1	Q2	Q3	Q4	Yhteensä
2001	591,5	688,6	720,0	816,2	2 816,3
2002*	631,0	746,6	681,4	911,1	2 970,1
2002**			621,5	750,2	1 371,7

LIKEVOITTO ENNEN KONSERNILIIKEARVON POISTOJA (EBITA)

MEUR	Q1	%	Q2	%	Q3	%	Q4	%	Yhteensä	%
2001	35,7	6,0	63,5	9,2	68,0	9,4	89,3	10,9	256,4	9,1
2002*	45,0	7,1	72,3	9,7	77,7	11,4	92,0	10,1	287,0	9,7
2002**					29,4	4,7	34,8	4,6	64,2	4,7
2002***							-11,0	-	-11,0	-

* KONE hissi- ja liukuporrasliiketoiminta

** KONE materiaalinkäsittelyliiketoiminta

*** Kohdistamattomat konsernikulut